

USING SOCIAL MEDIA IN EDUCATION: PINTEREST AS AN EXAMPLE

Burcu Berikan*

*Ms., Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi, TURKEY,
burcuberikan@gazi.edu.tr

Abstract

Pinterest is a social media platform that uses visual markup and people use it to create a personalized wall and share the materials such as videos, texts, links that they interest in. People prefer using Pinterest for personal growth, to reach people, news, photos, and text easily in their interests. In this way, they can contribute field that they interested in. In terms of personal development; information gathering, organizing, sharing, contributing are really important, but for formal education, there is no so much research that observe the benefits of this platform as supportive material. The use of Pinterest as social media that is rapidly spreading and this study is based on the acceptability and satisfaction of teachers and students towards using this social platform in education. Moreover, the study shows the role of social media in education general, introduces Pinterest basically and covers the application details of this social media usage in education. This study is kind of research proposal for the purpose of using Pinterest in formal classroom environment. The aim of study is to shed light on whether Pinterest can be used in education efficiently and effectively, perceptions of teachers and students regarding the use of this media and how educators can benefit from this platform. This research will be implemented with qualitative research method. The research will be a case study. The intended research design is METU College 6th class students and biology teachers constitute the sample of the study. Class consists of 16 students. The purpose of the using this sampling is appropriate infrastructure of school for the use of social media and the class size is in appropriate number for the current sample of the study. Both quantitate and qualitative data will be collected. Intended research will be completed two months later.

Keywords: Pinterest, Social Media, Collaborative Learning

SOSYAL MEDYANIN EĞİTİMDE KULLANIMI: PİNEREST ÖRNEĞİ

Özet

Son zamanlarda kullanımı hızla yaygınlaşan Pinterest isimli sosyal ortamın, eğitimde ne şekilde kullanılabilceği, öğrenci ve öğretmenlerin bu aracın kullanımına karşı olan kabul edilebilirlik ve memnuniyet durumları üzerine yapılmakta olan bu çalışmanın amaçları, sosyal medyanın eğitimdeki rolünü inceleme, Pinterest aracının kısa tanımı ve işlevleri ile bu ortamın eğitimdeki kullanımına yönelik örnek bir uygulamanın detaylarını içermesi olarak belirlenmiştir. Araştırma, nitel ve nicel verilen toplandığı bir durum çalışmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal medya, Pinterest, İş birliğine dayalı öğrenme

1 GİRİŞ

Yirmi birinci yüzyıl yeterlilikleri incelendiğinde, asıl vurgunun bilgiyi üretme, iletişim ve iş birliğine dayandığı açıktır. Günümüzde, insanlardan bilgiyi tüketmekten çok üretmeleri ve ürettikleri bilgiyi paylaşmaları beklenmektedir (PCSF, 2006). Yayımlanan bu metinde, kişilerarası iletişim ve iş birliği becerilerinin bilginin gelişmesinde büyük rol oynadığı, bireylerin gelişmelerine doğrudan katkı sağladığı vurgulanmaktadır. Üzerinde durulan bu becerilerin arkasındaki mantıksal kurguyu çalışmada sunan Dede (2010), 21. yüzyılın, 20. yüzyıldan teknolojik gelişmeler açısından oldukça ileride olduğunu, bu durumun da insanların, alışkanlıklarını, düşünme biçimlerini, mesleklerin tanım ve gerekliliklerini doğrudan etkilediğini savunmuştur. Bu nedenle, bireylerin çağın gerisinde kalmamak için gerekli iletişim ve iş birliğini kurup kendi bilgi

birikimlerini geliştirmekle sorumlu oldukları üzerinde durmuştur. Bu noktada, gelişen teknoloji ile insan hayatına giren 21. yüzyıl becerileri özellikle eğitim alanında üzerine kafa yorulan bir konu haline gelmiş ve buna bağlı olarak yeni metotların, tekniklerin ve araçların gelişmesine olanak sağlamıştır. Örneğin, temel üç öğrenme kuramı olan davranışçı, bilişsel ve yapılandırmacı öğrenme kuramları, bireylerin günümüzdeki öğrenme alışkanlıklarını tam olarak açıklayamamış ve bağlantılıdırıcı öğrenme kuramı son zamanlarda sıklıkla üzerinde çalışılan bir öğrenme kuramı haline gelmiştir (Siemens, 2004). Temel üç kuramın popüler olduğu zamanlar göz önünde bulundurulduğunda, bilgi sadece tek kaynaktan gelmektedir. Öğretmen bilgiyi sağlayan tek kaynaktır ve tüm eğitim planı öğretmen tarafından yönetilmektedir (Saettler,1990). Ancak günümüzde, bilginin birçok farklı kanaldan geldiğini açıklar.

İnternetin yaygınlaşmasıyla, herhangi bir konuda bilgi sahibi olmak isteyen kişi, o alandaki dünyanın en iyi üniversitelerindeki ders kayıtlarını izleyebilir, yazılı kaynaklara kolaylıkla erişip konu üzerinde tarama yapabilir veya farklı insanların konu hakkındaki özgün yorumlarına bloglardan ulaşabilir. Bağlantılıdırıcı öğrenme kuramının da vurguladığı üzere, günümüzde bilgi sadece öğretmen veya başka tek bir kaynaktan sağlanmaz, kişi tüm dünyada dolaşan herhangi bir konu hakkındaki bilgi bulutundan faydalanır ve bu bilgiler arasındaki ilişkiyi kendi kurarak bir bilgi birikimi sağlar. Bu nedenle birey için mühim olan, uygun bilgiye erişim yollarını bilmek, bilginin doğruluğunu ve geçerliliğini değerlendirebilmek, elde edilen bilgileri birbirleriyle ilişkilendirmek, sonuçlar çıkarabilmek ve özgün fikirler üretebilmek ve ürettiği fikir ve ürünleri diğer insanlara aktarabilmektir. Bağlantılıdırıcı öğrenme kuramını üzerine çalışan Stephenson'e göre (2006), bilgi deneyimlerle kazanılır ve deneyimler en iyi öğretmendir. Bu nedenle, deneyimin doğru kullanıldığı eğitim ortamlarının hazırlanması gereklidir. Kişi kendi deneyimleri paylaşabilmeli ve diğer insanların deneyimlerine şahitlik edebilmelidir. Bu sayede, her birey, bilgi için vekil olur. Kişisel, birbirleri ile iletişim ve iş birliği halinde, mevcut deneyimlerini paylaşarak bilgilerini artırabilirler. Özetle, günümüzde bireyler, diğer bireylerle iletişim halinde olabilecekleri, iş birliğine dayalı çalışabilecekleri, kendi deneyimlerini paylaşabilecekleri ve diğer insanların deneyimlerine ulaşabileceği ortamlara ihtiyaç duyarlar ve sosyal medyalar bu konuda insanların ihtiyacına cevap veren önemli kaynaklardır.

Sosyal ortamlarda, birey bilgiyi elde edebileceği başka bireylere ulaşabilir, onların deneyimlerinden faydalanabilir, kendi deneyimlerini paylaşıp diğer insanlardan dönüt alabilir ve bilgi birikimini bu sayede artırabilir. Sosyal medyanın sunduğu bu olanaklar, özellikle kullanım oranı yüksek olan Facebook ve Twitter'ın eğitimde kullanılmasına neden olmuştur. Günümüzde, sosyal medyanın kullanım oranı bakıldığında, dünya nüfusunun %72'sinin sosyal medyaya üye olduğu görülmektedir. Bunlardan %89'u 18 ile 29 yaşları arasındaki genç kullanıcılarıdır. Facebook 1.15 milyar, Twitter 550 milyon, Pinterest 410 milyon üyeye sahiptir (Smith ve Duggan, 2013). Kullanım oranının bu denli yüksek olması, özellikle Twitter ve Facebook ortamlarının, eğitimde kullanılmaya başlanmasıyla devam etmiştir.

Twitter, bireylerin kendi ilgi alanlarına göre anlık bilgi paylaşabilecekleri ve diledikleri insanların bu konudaki paylaşımlarını takip edebilecekleri bir web sitesidir. Kullanıcılar, 140 karakter kullanarak fikir ve düşüncelerini, resim, video ve diledikleri sayfaların web adreslerini paylaşabilirler. Başka kullanıcılar da bu paylaşımlara yorumlarda bulunabilir ya da kendi ağlarındaki diğer bireylerin de görebilmesi için yeniden paylaşabilirler. Kullanıcılar Twitter üzerinden takip etmek istedikleri kişileri ekleyerek kendilerine bir ağ oluşturabilir. Örgün olmayan öğrenme için oldukça faydalı olan bu sistem, bireylerin profesyonel öğrenme ağlarını kurabilmelerine olanak sağlamaktadır (Greenhow, 2009). Kendi ağlarını kuran kullanıcılar bu ağları kullanarak iletişim ve iş birliği içinde belirli konular üzerinde hızlı bir şekilde fikir sahibi olabilir hatta hiç bilmedikleri bir konu hakkında kendilerini eğitebilirler (Greenhow, 2009).

Facebook da benzer şekilde, bireylerin belirli bir konuya ait düşüncelerini, resim, video veya linkleri paylaşabildikleri sosyal bir ortamdır. Twitter'dan farklı olarak, bireylerin düşüncelerini daha uzun metinlerle anlatma olanağı bulur. Facebook'da belirli ilgi alanlarına göre gruplar kurulabilir, grup üyeleri deneyimlerini ve bilgi birikimlerini bu gruplarda paylaşarak her bir grup üyesinin gelişimine katkıda bulunur.

Facebook ve Twitter'ın eğitimde kullanımına yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde, Twitter ve Facebook araçlarının özellikle örgün olmayan öğrenme açısından oldukça faydalı görülmektedir. (Gülbahar, Kalelioğlu ve Mardan, 2010; McLoughlin ve Lee, 2007). Bundan yola çıkarak, sosyal ortamlar örgün öğrenme sürecine de dâhil edilmek istenmiş ve bu konuda birçok çalışma yapılmıştır. Çalışmalar, Twitter'ın eğitimdeki kullanımına yönelik olanakları mevcut kuramlarla açıklamış ve uygulamalarla desteklemiştir.

İlk olarak Popescu (2012) çalışmasında bahsedildiği üzere sosyal ortamlar durumu öğrenme kuramı için önemli bir kaynak sağlamaktadır. Durumlu öğrenme kuramı, yapılandırıcı yaklaşımın, "öğrenme, gerçek

hayat bağlamında gerçek görevler ve sosyal deneyimler ile yapılandırılır” varsayımına dayanmaktadır (Popescu, 2012). Sosyal ortamlar, gerçek hayatta ulaşamayacağımız insanlara ulaşip onların sosyal deneyimlerinden faydalanma ve o insanlarla iş birliği halinde çalışabilme olanağı sunmaları itibariyle son derece önemlidir.

Junco, Heiberger ve Loken çalışmalarında ise, sosyal bilişsel öğrenme kuramı üzerinde durulmuş, sosyal ortamların sosyal bilişsel öğrenmeyi desteklediğinden bahsetmiştir (2011). Sosyal bilişsel öğrenme kuramına göre, öğrenenlerin sadece kendi yaşantılarıyla değil başkalarının yaşantılarını gözlemleyerek de öğrenilebileceğini ifade etmiştir. Bu açıdan, sosyal ortamlarda takip edilen kişilerin paylaştıklarını okuyarak bile öğrenenlerin yeni bilgileri takip etmeleri ve öğrenmeleri mümkündür.

Sosyal medyayla ilgili yapılan bir başka çalışma ise, sosyal medyanın iş birliğine dayalı öğrenmeyi desteklemektedir (Honeycutt ve Herring, 2009; Manzo, 2009; McCool, 2011). Sosyal ortamlar, öğrencilerin bir araya gelme zorunluluğunu ve zorluğunu ortadan kaldırır. Bu sayede öğrenciler, iş birliğine dayalı öğrenmeye karşı olumlu tutuma sahip olurlar. Chuang, Chiang, Yang ve Tsai çalışmalarında, özellikle sosyal medyanın iş birliğine dayalı öğrenmeye katkısı üzerine çalışmış ve oldukça olumlu sonuçlar elde edilmiştir (2011). Bu noktaya devreye giren akran öğretimine yönelik yapılan çalışmalar, öğrencilerin kendi arkadaşları tarafından sunulan bilgileri daha anlaşılır bulduklarını göstermektedir (Kavanoz ve Yüksel, 2010; Tuncer ve Kahveci 2009). Öğretmen açısından ise, grup çalışmalarının kontrol edilmesi oldukça zor bir görevken, sosyal ortamlar bu takibi son derece kolaylaştırmaktadır (Henderson, Snyder ve Beale, 2013).

McCool (2011), çalışmasında sosyal medya kullanımının okul işi eğitime destek olarak kullanılabilirliği gibi, okulda da eş zamanlı olarak kullanılabileceğini savunmuş ve bu kullanım şekilleri üzerinde çalışmıştır. Sınıf içerisinde; soru sorma, dönüt verme, içerik, bağlantı, ders programı ve ders notu paylaşımı, sınıf dışında da; güncel olaylardan haberdar olma ya da haberdar etme, iş birliğine dayalı çalışmalar gerçekleştirme ve süreci yönetme şeklinde kullanıldığını belirtmiştir.

Özetle, sosyal ortamlar, öğrencilerin iş birliğine dayalı çalışabilecekleri, araştırma ve tartışma becerilerini artırabilecekleri, bilgi havuzundan nitelikli bilgiyi seçip, bu bilgiyi geliştirerek diğer bireylere aktarabilecekleri kaynaklardır. Bu nedenle, özellikle Twitter ve Facebook, eğitimde uygulanmış ve alınan olumlu sonuçlar sayesinde, eğitimdeki kullanımı yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu çalışma, Pinterest aracının da eğitimde kullanımının benzer faydalar sağlayacağını varsayımına dayanmaktadır.

Twitter ve Facebook sosyal ortamlarının yanı sıra, son zamanlarda, kullanım oranı oldukça artan Pinterest, görsel imleme tekniğini kullanan ve kişilerin görsel materyalleri, videoları, metinleri bir duvar oluşturup oraya aktardıkları ücretsiz bir sosyal medya aracıdır. Bireysel gelişim için sıklıkla kullanılan bu araç, kişilerin ilgilendikleri konu üzerinde kaynaklara rahatlıkla ulaşabildiği ve o ilgi alanının gelişmesine katkı sağlayabildikleri, yeni bir duvar oluşturup kendi ilgi alanlarını aracı kullanan diğer insanlarla geliştirebildikleri bir ortamdır. Bireysel gelişim açısından, bilgi toplama, organize etme, paylaşma ve üretilen bilginin büyümesi için ortak çalışabilme olanakları ile oldukça faydalı görülen bu aracın, eğitimdeki kullanımı üzerine pek fazla çalışma yoktur. Eğitim ile ilgili bazı dergiler, Pinterest ‘in eğitimde kullanımı konusuna yer verseler de, bu konuda yapılmış nicel veya nitel pek fazla çalışma bulunmamaktadır.

Pinterest ‘in eğitimdeki kullanım amaçlarını öğretmen ve öğrenci açısından genel olarak incelemek gerekirse, bazı temel kazanımları sıralamak mümkündür. Pinterest öğretmenlerin;

- Öğretim ile ilgili yeni fikirler bulabilecekleri,
- Kendilerinin ürettiği fikirleri ortamda paylaşarak dönüt alabilecekleri,
- Alanları veya herhangi bir konu ile ilgili kaynak toplayıp bu kaynakları organize edebilecekleri,
- Mevcut çalışmalarını öğrenci ve velilerle paylaşabilecekleri sosyal bir ortamdır.

Öğrenciler ise bu ortamı, öğretmenlerle benzer şekilde; bilgi toplamak, ortak bir konu üzerinde arkadaşlarıyla kaynak toplayıp bu kaynakları organize edebilmek amacı ile kullanabilirler.

1.1 Amaç

Araştırma, son zamanlarda popüler olan Pinterest isimli sosyal ortamın, eğitimde etkin ve verimli bir şekilde kullanılıp kullanılmayacağı, öğrenci ve öğretmenlerin aracın kullanımına ilişkin algıları ve aracın hagni eğitimsel nedenlerle kullanılmasının fayda sağlayacağı noktalarına ışık tutabilir.

1.2 Çalışmanın önemi

Araştırma, eğitimde sıklıkla kullanılan sosyal ağlara (Twitter, Facebook) ek olarak yeni bir sosyal ortam önermesi açısından eğitimciler açısından oldukça önemlidir. Bu araştırma sonucunda, eğitimciler ve öğrenciler, Pinterest adlı sosyal medya aracını bir eğitim aracına çevirebilecek fikirlere sahip olacaklardır.

1.3 Problem

- Pinterest 'in eğitimde kullanımına ilişkin, öğrenci ve öğretmenlerin kabul ve memnuniyet durumu nedir? Aracın eğitimdeki kullanım durumu öğrenci ve öğretmenler tarafından nasıl değerlendirilmektedir?
- Katılımcıların Pinterest uygulamasının, öğrencilerin iş birliğine dayalı öğrenme ve iletişim becerilerine katkısına ilişkin görüşleri nelerdir?

2 YÖNTEM

2.1 Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, bir durum çalışmasıdır. Yin'e (1984) göre durum çalışması, araştırılan problemi, araştırmanın doğal ortamını bozmaksızın detaylıca inceleyen, genellikle "neden, nasıl, nedir" şeklindeki sorulara cevap arayan bir araştırma türüdür. Bu araştırmanın, problem cümleleri incelenecek olursa, genellikle "nasıl, ne şekilde" gibi soru kalıplarından oluşturulmuştur. Bu sorulara cevap bulmak için, belirli bir grup içerisinde, detaylı bir araştırmaya ihtiyaç duyulmuş ve araştırmanın yöntemi durum çalışması olarak belirlenmiştir.

2.2 Örneklem

ODTÜ Koleji 6A sınıfı öğrencileri ve Biyoloji dersi öğretmeni, çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Sınıf 16 öğrenciden oluşmaktadır. Amaçlı örnekleme yönteminin kullanıldığı çalışmada, mevcut okulun seçilmesindeki neden, sosyal medya kullanımı için alt yapısının uygun olması ve sınıf mevcudunun araştırmanın örneklemini için uygun bir sayı teşkil etmesidir.

2.3 Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Araştırmada, öncelikle Pinterest isimli sosyal medya aracı, öğrenci ve öğretmenlere tanıtılmaktadır. Örnek kullanım şekilleri sunulduktan sonra, araştırma iki tip verinin toplanmasını beklemektedir. Öğrencilerin Pinterest kullanım süreleri, birbirleri ile olan etkileşimlerine bakabilmek için, öğrencilerin log kayıtları toplanmakta ve bu kayıtlar, öğrencilerin sisteme girdikleri veriler, görüntüleme sayıları, yorumlar, paylaşımları gibi tüm adımlarının izlenmesini ve yorumlanmasını sağlamaktadır.

Nitel veri olarak da, öğrencilere dönem için iki kez uygulanan anket verileri toplanmaktadır. Anket 5'li Likert sorular, ucu açık ve çoktan seçmeli sorulardan oluşmaktadır. Sorular, Pinterest 'in eğitim açısından sağladığı yararlar, kullanıcı memnuniyet ve teknoloji kabul edilebilirliği gruplarından oluşmaktadır. Anketin yanı sıra, yine nitel veri olarak, "grup görüşmesi" yöntemiyle yarı standartlaştırılmış bir görüşme kılavuzu çerçevesinde veri toplanmaktadır. Görüşmeler, 40 ile 60 dakika arasında değişen bir sürede yapılmakta ve toplam 16 öğrencinin görüşü alınmaktadır. Yapılan görüşmeler, ses kaydına alınmaktadır.

2.4 Verilerin Analizi

Görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi tekniği kullanılarak değerlendirilmektedir. Yıldırım ve Şimşek'e (2000) göre içerik analizi, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde organize ederek yorumlamaktır. Bu araştırma sonucunda da, görüşmelerden elde edilen bilgiler bu teknikle organize edilmektedir. Öğrenci ve öğretmenlerin log kayıtlarından elde edilen veriler ise, yüzde ve ortalama gibi sayısal verilerden oluşan tablolarda sunulması beklenmektedir. Anket sonuçlarının ise, betimsel analiz yöntemi kullanılarak, verilen cevapların okuyucunun kısa sürede anlayabileceği organize verilere dönüştürülmesi beklenmektedir.

KAYNAKÇA

Chuang, P.-J., Chiang, M.-C., Yang, C.-S., & Tsai, C.-W. (2012). Social Networks-based Adaptive Pairing Strategy for Cooperative Learning. *Educational Technology & Society*, 15 (3), 226–239.

Dede, C. (2010). Comparing Frameworks for 21st Century skills. 21st Century skills: Rethinking how students learn. Edited by, James Bellanca, Ron Brandt. Bloomington, IN: Solution Tree Press, 51-76.

- Duggan, M., & Smith, A. (n.d.). Social Media Update 2013. *Pew Research Centers Internet American Life Project* RSS. Retrieved May 9, 2014, from <http://www.pewinternet.org/2013/12/30/social-media-update-2013/>
- Greenhow, C. (2009). Tapping the wealth of social networks for professional development. *Learning & Leading with Technology*, 36(8), 10-11.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F. ve Madran, O. (2010). Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı. XV."Türkiye'de İnternet" Konferansı Bildirileri. Mayıs 1, 2014 tarihinde http://orcun.madran.net/yayinlar/sosyal_aglarin_egitim_amacli_kullanimi.pdf adresinden alınmıştır.
- Henderson, M., Snyder, I., & Beale, D. (2013). Social media for collaborative learning: A review of school literature. *Australian Educational Computing*, 28(2). Retrieved May 12, 2014, from <http://journal.acce.edu.au/index.php/AEC/>
- Honeycutt, C. ve Herring, S. C. (2009). Beyond microblogging: Conversation and collaboration via Twitter. *Proceedings of the Forty-Second Hawai'i International Conference on System Science: Los Alamitos*.
- Junco, R., Heiberger, G., ve Loken, E. (2011). The effect of Twitter on college student engagement and grades. *Journal of Computer Assisted Learning*, 27(2), 119-132.
- McCool, L.B. (2011). Pedagogical use of Twitter in the university classroom. Unpublished Master's Thesis, Iowa State University, Ames, Iowa.
- Partnership for 21st Century Skills. (2006). A state leader's action guide to 21st century skills: A new vision for education. Tucson, AZ: Partnership for 21st Century Skills.
- Popescu, E. (2014). Providing collaborative learning support with social media in an integrated environment. *World Wide Web*, 17(2), 199-212. Retrieved May 9, 2014, from <http://link.springer.com/article/10.1007%2Fs11280-012-0172-6#page-1>
- Saetler, P. (1990). Behaviorism and educational technology. In *The evolution of American Educational Technology* (p. 286-317). Englewood, CO: Libraries Unlimited.
- Senemoğlu, N. (2009). *Gelişim öğrenme ve öğretim: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık
- Siemens, G. , *Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age*, retrieved 9 May 2014 from <http://www.elearnspace.org/Articles/connectivism.htm>